

[Ministeren for nordiske anliggender.]

ning så vidt muligt udelukkende ud fra deres egne fornemmelser af behov og rimelighed i sådanne tilslutninger.

Hr. Niels Helveg Petersen nævnte specielt kultursamarbejdet; jeg tror, det er rigtigt, at skal vi komme væsentligt videre i det nordiske samarbejde — og det skal vi — så er radio og tv en del af dette kultursamarbejde, men vi skal også på alle andre måder udnytte de rammer, der er skabt ved kultursekretariatet og ved kultursamarbejdsaftalen. Det er stadig væk lidt flovt, at vi i så beskedent omfang, som tilfældet er, har vænnet os til at læse, hvad vi skriver, på hver vort eget sprog og har vænnet os til i så ringe grad, som tilfældet er, at møde de andre landes synspunkter formuleret af dem selv på deres egen måde.

Jeg synes, jeg har lov til, specielt da jeg slet ikke tror, hr. Poul Dam er i salen, at komplimentere ham, fordi han undlod at gå ind i debatten om EF og det nordiske. Jeg synes, det ville være lidt trist, hvis vi ikke benyttede den chance, også hr. Poul Dam i dag gav os, for at markere, at når det drejer sig om det nordiske samarbejde, behøver vi ikke at tælle hinanden op i tidligere EF-modstandere og tidligere EF-tilhængere, men kan nøjes med at tælle hele denne sal op som principielle tilhængere af et udvidet nordisk samarbejde.

Jeg glædede mig over hr. Poul Dams betragtninger over, at dette samarbejde var i en fornuftig gænge, selv om jeg er enig med hr. Poul Dam i, at det ikke er nok at skabe institutioner, men at det er vigtigt, at disse institutioner er præget, som hr. Poul Dam sagde det, af et ægte liv.

I den forbindelse tror jeg, det er rigtigt, når hr. Poul Dam efterlyser, at vi i højere grad, end det hidtil er lykkedes, på nogen lunde samme tid i de forskellige nordiske lande bistår hinanden i at skabe en fælles-nordisk debat om væsentlige aktuelle samfundsproblemer og dermed får lejlighed til at lytte os til de erfaringer og de holdninger, der findes i vore nordiske nabolande, inden vi selv tager stilling.

Hr. Poul Dams betragtninger om, at vi burde være, skal vi sige lidt bedre til at slå på tromme for den nordiske holdning og det nordiske samarbejde, tog hr. Horn op i sit indlæg, og jeg er enig med hr. Horn i, at det

er vigtigt, at Foreningerne Norden i fællesskab søger at skabe den nødvendige folkelige opbakning. Men jeg er lige så enig med hr. Poul Dam i, at der derudover er et behov for at skabe den størst mulige offentlighed omkring det nordiske samarbejde og dets betydning.

Jeg forstår udmærket hr. Thestrups skuffelse over, at man på et vigtigt personretligt område ikke er nået til, at den for mig at se ensartethed, der er i levevis og i holdning også til begrebet ægteskabeligt samliv, har kunnet slå stærkere igennem, end tilfældet er. Jeg skal ikke lægge skjul på, at jeg uden at ville øve vold på de enkelte landes politiske og praktiske holdninger er tilhænger af den størst mulige retsenhed dér, hvor vore erfaringer og vor levevis i øvrigt synes at være sammenfaldende.

Jeg skal ikke gå ind i den enkelte sag, men jeg skal derimod sige, hvad jeg ved hr. Thestrup også vil være enig med mig i, at netop denne sag i kraft af uenigheden, som det så ofte sker, fik al den presse, som vi kunne ønske os at de kolossalt mange sager, vi løser i en imponerende enighed, ville få. Jeg har i sidste samling bare på mit beskedne lovområde set en række eksempler på et helt fortrinligt intimt nordisk samarbejde.

Jeg lægger også i denne samling love frem på mit område, der er udtryk for et tilsvarende meget intimt nordisk samarbejde, ofte også eksempler på et nordisk samarbejde, der går enigt ind i en større international sammenhæng, men jeg må erkende, at det snakker vi nok for lidt om, det slår vi nok for lidt på tromme for, som hr. Poul Dam ville have sagt det. Derfor synes jeg, det er værdifuldt, at vi har benyttet denne lejlighed, hvor vi drøfter disse beretninger og deres godkendelse, til at bekræfte hinanden i en fuldstændig enighed om værdien af og behovet for et større nordisk samarbejde.

Vi kunne have ønsket os, at det var sket for en lidt mere fuldtallig sal, men det afgørende er dog, at vi får det sagt og får det sagt på en sådan måde, at ingen kan være i tvivl om, at der er fuldstændig enighed i det danske folketing om at styrke det nordiske samarbejde i den tid, der kommer.

Poul Hartling: Den fungerende minister for nordiske anliggender begyndte med på